

Průpověď „V čiré myšlence...“. Kříž a pentagram

Rudolf Steiner

Esoterní hodina, Berlín, 1. listopadu 1907

Zápis A

1. *V čiré myšlence nalezněš*

Já, schopné se udržet.

2. *Myšlenku změniš-li v obraz, prožiješ tvořící moudrost.*

3. *Pocit zhutníš-li ve světlo, zjevuješ formující sílu.*

4. *Vůli zvěčniš-li v bytost, tvoříš v bytí světovém.⁴⁴*

Esoterika je na jedné straně poznání a poslání, na druhé straně je to život. (Esoterik má povinnosti vůči sobě samému. V těchto čtyřech průpovědích je obsaženo všechno, co může esoterika zaměstnávat po celé roky.)

1. Čiré myšlenky jsou takové, které se nevztahují jen na viditelné a hmatatelné věci jako dnešní vědecké myšlenky, ale pouze na věci myšlené, jako například základní theosofická ponaučení o konstituci člověka, o existenci mezi smrtí a životem, o vývoji Země atd. Čiré myšlenky dávají člověku jistotu vnitřní opory; čistě materiální myšlení vede k absenci opory a k nervozitě.

Meditování vede k uvolňování astrálního těla z těla éterného a éterného těla z těla fyzického. (Pokud se jedno z těchto těl uvolní ve vztahu k ostatním tělům příliš rychle, nastanou velké nesrovnalosti, a to i na fyzické úrovni; například příliš rychlé uvolňování Já způsobuje nervozitu.) Pokud se člověk necvičí v čistě logickém myšlení, může uvolňování vést k nebezpečí. Způsoby nahlížení na astrální pláni a na pláni devachanu se zásadně liší od nahlížení na fyzické pláni, takže při vstoupení na ně je člověk snadno zmaten; jen logika myšlení zůstává táž. Proto ji musíme zvláště pěstovat. (Nemáme myslet myšlenky, které se upínají na smyslový svět, ani experimentovat, ale myslet abstraktní myšlenky, které jsou čistě duchovní. Logické a čiré myšlení posiluje a ozdravuje i fyzické tělo; to je pak méně náchylné vůči nemocem; lidé, kteří jsou na toto myšlení zvyklí, například matematici, se musí mnohem méně obávat nákazy, navštíví-li například nemocnice s cholerou atd. Tak tomu je, i když si toho málokdo všimne, neboť tyto souvislosti nejsou známé.)

Tím také získáváme jistotu ve všech otázkách vnějšího i vnitřního života. Silní lidé budou poslouchat jen svůj vnitřní hlas, slabí naproti tomu vždycky rady a návrhy druhých.

2. Čirá myšlenka se má proměnit v obraz, vytvořit obraz, například představu rostliny, která roste vzhůru a květ obrací ke slunci. Člověk je obrácená rostlina. Vnitřně projít proměnou člověka v rostlinnou bytost; jak se jemnější substance rostlin zvolna proměňuje v maso a přijímá tím do sebe žádosti, vášně a pudy. Člověk se má ovšem stát opět duchovním, to znamená vědomě rostlinným, proto se má očistit od všeho balastu astrálního těla, až

dosáhne stupně, kdy později sám bude tvořitelem - skrze slovo, které bude vyslovovat.

Další příklad: Představit si jednotlivé planety, jako by byly z nějaké látky, například Měsíc z rašeliny nebo živého špenátu (tedy rostlinné substance), v něm pak zdřevnatělá místa (charakteru borky nebo kůry, jak je součástí našich nynějších stromů), která odpovídají našim fyzickým skalám; stejně tak stav Slunce jako plný života a duchovního vývoje. Kdybychom zůstali spojení se Sluncem, byli bychom příliš rychle zduchovněni; proto bylo Slunce vyloučeno; kdybychom pak ale na druhou stranu zůstali jako jedno vesmírné těleso s Měsícem, zvolna bychom ztuhli a zkostnatěli. Země a s ní i lidstvo tak obdrželi ekvilibrium (rovnováhu).

Všechno, co bylo božstvem stvořeno, tady bylo nejprve jako obraz, tak jako i malíř má před očima duchovní obraz, než ho nanese na plátno.

3. Když například pocítujeme, jak je Slunce jen duch a radost z tvoření a Měsíc je chlad, tvrdost, stahování, kostnatění, vyvolá posledně jmenovaný pocit světelný jev, který půjde z oranžové přes červenou k hnědé, zatímco u Slunce se náš pocit ztuhne do podoby světelného jevu, který bude přecházet z modré přes modrofialovou do červenofialové. Bude-li tento jev stále intenzivnější, pak se nakonec objeví postavy bytostí jako nositelé světla a barev; dostanou tvar a podobu.

4. Jestliže lidská vůle, která je dnes ještě nečistá, ještě velmi málo vyvinutá, zesílí, potom člověk dokáže silou své vůle tvořit. Dokáže - li se vmyslet do budoucího, dosud neexistujícího, například do stavu Jupiteru jako budoucího stavu Země (Jupiter, Venuše, Vulkán, které mají vystřídat naši Zemi; intenzivně se ponořit do tohoto tvoření) a napojit se na chtění vesmírného vedení, potom tímto chtěním pomáhá vytvářet onen nový stav a spoluvytváří světové bytí. Kdyby celé lidstvo chtělo, aby se Země nestala Jupiterem, pak by se jí skutečně nestala. To by byla magie - černá magie.

Zápis B

Kříž prožijeme, když s veškerou oddaností necháváme ze svého srdce proudit jeho síly: *zaprve* do rukou. Přitom si představujeme vodorovné břevno kříže.

Meditační myšlenka: pevná vůle, aby ruce dělaly jen to, co je dobré, krásné a prospěšné pro lidstvo;

zadruhé do nohou. K vodorovnému břevnu přidáváme dolní díl svislého břevna. Meditační myšlenka: jen tam pevně stát a jít, kde to je správné, dobré a krásné;

zatřetí do hrtanu. Kříž je nyní úplný. Meditační myšlenka: s pevnou vůlí vyslovovat jen to, co je správné, dobré, krásné a prospěšné;

začtvrté do mozku. S nejvřelejší vůlí, myslet jen čiré, dobré myšlenky.

Prožívání pentagramu:

Nejprve proud z hlavy do pravé nohy, potom odsud do levé ruky, dále do pravé ruky, pak do levé nohy a potom zpět do hlavy.

Postupně v sobě musíme rozvíjet rostlinnou povahu. Toho dosáhneme, když se budeme s naprostou oddaností blížit božství a svou vůlí přitom budeme konat dobro tak samozřejmě, jak samozřejmě kvete a voní rostlina.

(Prožívat kříž a pentagram tak, že s veškerou oddaností necháme proudit síly do jednotlivých končetin; v meditaci si vytvářet obrazné představy.)

GA 266/1